కథానిక:

శేషప్రశ్న

శ్రీ క. జగన్మోహన్

"ఇది తనకున్న విస్తృతావకాశాల వల్ల నిర్లక్ష్యత కలిగి ప్రతీకారమును సల్ప నుద్యుక్తయైన ఒక విద్యార్థిని......" అంటూ ప్రారంభించేసరికి

"నేడు సభ్యతా ప్రపంచంలో కథల్లోను, కావ్యాల్లోను, ఆచరణలోను స్త్రీ నత్యున్నతస్థితికి గొంపోతున్నారు. ఇది చివరకు విషాదాంతమై ప్రాణసంకట మవగలదు. పెరుగుట విరుగుటకొరకే. మానవుడెంతో ఉచ్ఛస్థాయికి వెళ్లగలిగా డీనాటికి నిత్య సంఘర్షణలో విజయాన్ని సాధించి. అడుగడుగునా సంకుచితభావా లుదయించే స్త్రీ, అంతఃపురకాంత ఉన్నతి నెట్లు సంపాదించుకోగలుగుతుంది? లేనిపోని ఘనత నాపాదించటం......"

"మానవుడు సభ్యత, విజ్ఞానా లంటూ మానవత్వపు శిఖరాగ్రంపై అధిష్ఠించాడు. కాని తరచి చూస్తే మానవత్వాన్నే మఱచి ఉచ్చనీచాల తారతమ్యం గమనించలేక పోతున్నాడు. శిఖరాగ్రంపై నుండి శిఖరం మొదలు చూడలేకపోతున్నాడు. అందుకే ఇంత పతనావస్థలో పడి కొట్టుమిట్టాడుతోంది మానవాళి. ప్రతి మానవునకు నరనారీ భేదం లేకుండా సమాన ప్రతిపత్తి సమాజంలో ఉంది. ప్రతివ్యక్తి పుట్టుకతోనే హక్కుల్ని పొందివస్తాడు. ఈ సత్యాన్ని గమనించికూడ చాలమంది స్వార్థసాఫల్యతకై నాగరికత ముసుగులో కప్పజూస్తున్నారు." అన్నాడు కృపానందం రామారావు మాటను మధ్యలోనే అందుకుని.

"విమర్శలు - న్యాయాన్యాయ నిర్ణయాలు పాఠకుల్లో మునకన్న విమర్శనాదృష్టితో చేయగలవా రధికం. కథను ప్రారంభించి చదవండి." అన్నాడు కరీం విసుగ్గా వినాలనే ఆకాంక్షతో.

జీవితదశ లన్నింటిలోనికి విద్యార్థిదశే ఉత్సాహభరితము, స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలతో కూడి ఆనందప్రదమైనది. బాధ్యతలు, విచారాలు, వ్యథలు లేని సుఖప్రదమైన జీవితం. అందులో కాలేజీ వాతావరణం చాల సంతోషప్రదంగా ఉంటుంది. చూచీ చూడనట్లు చీరచెరగులు వదలి, మోముల నిండా మత్తైన సువాసనల నింపి, ఓరకంటి చూపులు చూస్తూ - ప్రకృతిసౌందర్యాన్నంతా పుణికి పుచ్చుకున్నట్లు చంచల చూపులతో ముగ్ధులై స్నిగ్ధహృదయుల జేస్తూ అణగని ముంగురులు చెదరి గర్వంతో నృత్యం చేస్తూ క్రొత్తసోయగాన్నివ్వ సవిలాసంగా నడిచే విద్యార్థినులు - కనీసం ఒక్కరి కరుణాకటాక్ష వీక్షణాలనైనా చూరగొనలేమా అని గర్వంతో నడయాడే విద్యార్థులు మత్తైన సువాసనలతో నిండిన బరువైన గాలులు పీల్చుతూ సుఖస్వప్నాల్ని కంటూ ఊహాతీతమైన జగత్తులో విహరిస్తూంటారు. ఆడపిల్లల ఆరోగ్యాలుకూడ ఏ. సి. కాలేజి టవరులా నానాటికి క్షీణించి, నడుం సన్ననై హంసలవలె తేలిపోతూంటారు. గృహిణులంటేనే గృహానికి కళకాంతులు.

టయమయ్యేటప్పటి కందరూ తేనెటీగల్లా వారివారి క్లాసురూముల్లోనికి జొరబడ్డారు. విద్యార్థులముందే విద్యార్థినుల బెంచీలుకూడ ఉన్నై. కొద్దిసేపట్లోనే ఆవరణంతా శూన్యమై గదులు నిండిపోయినై. క్లాసంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. నిశ్శబ్దాన్ని చీల్చుకుంటూ నిశిరాత్రిలో గుడ్లగూబ అరుపులా లెక్చరు వినబడుతోంది. తెలిసినా తెలియకపోయినా పరిపూర్ణంగా అర్థమౌతున్నట్లున్నై మోములు. వెనుక బెంచీలపై నిద్రాదేవితో ప్రేమకలాపా లాడేవారు, రాచకీయాలు చర్చించుకునేవారు, కణతలు పట్టుకు కూర్చునేవారు, క్లాసుకు ఎగనామం పెట్టేందుకు అదనుకై వేచియుండేవారు, ఇలా బహుముఖాలుగా తమ తమ పనుల్లో మునిగిపోయియున్నారు పోనుపోను క్లాసులో. విద్యార్థినుల బెంచీలకు వెనుకనైపు బెంచీలో రమేష్, సీతారామయ్య ఇంకా అతని మిత్రులిద్దరు కూర్చున్నారు. ఇంతలో ఒక విద్యార్థిని జడ ముందుకువేసి అలుకుంటోంది. అల్లికలో నిమగ్నమైన సరోజినికి లెక్చర్ వినబడటంలేదు. సీతారామయ్య ఇది జూచి రమేష్‌ని పేరు చూపమనేటప్పటికి సర్దుకుంటున్నట్లు లేచి కూర్చున్నాడు. రమేష్ లేవటం విద్యార్థినుల బెంచీలపై దృష్టి నిలపటం, క్లాసందరి దృష్టులు ఇతనిపైబడినై. ఈ విషయ మొక విద్యార్థినికూడ గమనించింది. కొద్దిసేపాగి "ఇది డ్రెస్సింగురూమా జడ లల్లుకోవటానికి?" అన్నాడు సీతారామయ్య లేచి లెక్చరర్‌తో. ఇంకేముంది క్లాసంతా గొల్లున నవ్వారు. నిద్రపోయేవాళ్లు త్రుళ్లిపడి లేచి చేత పుస్తకాలుబట్టి కళ్లు తుడుచుకుంటూ గొంతులు కలిపారు. విద్యార్థినులలో మాత్రం లజ్జావమానా లావరించినై. సరోజిని ముఖం జేవురించింది. కందగడ్డలాగైంది ముఖం. కళ్లు నిప్పులు చెరగుతోన్నై. క్లాసు అంతం వరకు వంచిన తలలు ఎత్తలేదు విద్యార్థినులు. విజయగర్వంతో కోలాహలంగా ఉంది విద్యార్థిబృందం.

చాలమంది విద్యార్థులు సీతారామయ్య నభినందిస్తుంటే విద్యార్థినులందరూ సరోజినికి కల్గిన అవమానానికి కుపితలైరి. ఆరాత్రంతా సరోజిని మనసు బహుముఖాల పరుగులెత్తింది. అవమానంతో క్రుంగిన ఆమె మనసు కేంద్రీకృతమై ప్రతీకారానికి పరిపరివిధాల ఆలోజించి విసుగజెంది ఎట్టి నిర్ణయం లేకుండగనే నిద్రపోయింది. మరురోజు క్లాసుకువచ్చేటప్పటి కామె చిలిపిగా వెక్కిరించే నేత్రాలు ముకుళించుకుపోయి ఎర్రబడి వాచినై. కనురెప్పలు బరువుగా ఆడుతోన్నై. క్లాసంతా అదోరకమైన వాతావరణంలో మునిగున్నది. అందరు తనను వెక్కిరిస్తున్నట్లుంది సరోజినికి. బెంచీపై కూర్చోగనే సుద్దముక్కతో తెల్లని "సరోజిని......" అన్న పెద్ద అక్షరాలు వ్రాయబడి ఉన్నై. సరోజిని తలవంచుకుని హతాశయై కూర్చుంది. లెక్చరర్ రాగనే విద్యార్థినులందరూ చెప్పేటప్పటికి తిరిగి క్లాసంతా గొల్లుమన్నది. ఒకవంక అవమానంపై అవమానం - రెండోవైపు లెక్చరర్ మౌనం - సరోజినికి తలకొట్టేసినట్లయింది. పుండుపై కారం చల్లినట్లయింది లెక్చరర్ యొక్క యీచర్య సరోజినికి. వెంటనే విద్యార్థినులలో గుసగుసలు, కల్లోలం బయలుదేరి పాఠం మధ్యలోనే వెళ్లిపోయారు విద్యార్థినులు. ఈ చర్య మొత్తానికి విద్యార్థులపై కొద్దిగా పనిజేసింది. నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నారు. అయినా ఆడ

పిల్లలు! లెక్చరర్‌కు భయమేసింది ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టు చేస్తారేమోనని.

సరాసరి లేడీస్ వైటింగురూము లోకి వెళ్లి విమల, చంప, సరోజిని, హేమ మొదలుగాగల వారంతా సమావేశమై తీవ్రంగా చర్చిస్తున్నారు. చర్చలు జోరుగా సాగుతోన్నై. ముఖాలన్నీ కళావిహీనమై స్నో పౌడరు మిళితమైన చిరు చెమటలు కారి జిడ్డుగా ఉన్నై. దీనికంతటికీ కథానాయకుడు రమేషేనని ఉత్తేజంతో బల్ల గుద్దింది . సరోజిని. రక్తనాళాలన్నీ ఉబికి ఎర్రవారింది ముఖం. ఇలాంటి తుంటరులకు రౌడీలకు బుద్ధిగరపి సంస్కరించాలని, వెంటనే ప్రిన్సిపాలుకు రిపోర్టుచేయాలన్న నిర్ణయాతేకగ్రీవామోదం పొందినై. పెద్ద చిక్కు సమస్యను పరిష్కరించినట్లయింది. బాధ్యతంతా తీరిపోయి నెత్తిపై బరువు దింపినట్లయింది. ప్రతి విద్యార్థినీ మోములోను సంకోచం, కోపంద్విగుణీకృతమౌతోన్నై. ఆరోజంతా సరోజిని క్లాసుకు వెళ్లలేదు. తిరిగి విద్యార్థినులంతా క్లాసుకు రాగానే కోలాహలంగా ఉన్న క్లాసంతా ఒక్కసారే వర్షం కురిసి వెలసినట్లయింది. నిశ్శబ్దంతోబాటు నిశ్చలదృష్టులన్నీ విద్యార్థినులపైబడి దహిస్తోన్నై. విద్యార్థినుల కిదంతా అగమ్యగోచరమై తెల్లముఖాలు వేశారు. నిశ్శబ్దంగా అటిటు చూడకుండా చతికిల బడ్డారు. తిరిగి క్లాసంతా గొల్లుమంది.

దుర్భరావమానంతో సరోజినితో పాటు అందరు హాస్టలుకు వెళ్లిపోయారు. ఆ ఉదయమే సరిగా ఆహారాన్ని తీసుకోని సరోజిని రాత్రి అసలే తినలేదు. వార్డెనుకు తెలిసి సరోజినిగదికివచ్చి బ్రతిమాలింది భోంచేయమని. ఎన్నో విధాల తన అనులివాల మందును డోసులుడోసులుగా బలవంతాన త్రాగించింది. కొనది జబ్బును కుదర్చలేక పోయింది. రానంటే రానన్నది సరోజిని. "ఇంతవరకు తన తల్లిదండ్రులతోగూడ ఒక్కమాటైనా పడి యెరుగదు. అలాంటి తన ప్రసక్తి ఒకళ్లకెందుకు? ఇప్పటికే కాలేజీఅంతా మోగిపోతోంది. అందరినోళ్లలోను నానిపోతోంది. నన్నవమానించ వలసిన అగత్యమేమిటి?" వీటన్నిటికి ప్రతిరూపం ఒక్క ప్రతీకారం మాత్రమే. కంటిపైరెప్ప బడలేదు. కళ్లు వాచినై. ప్రక్కనున్న మిత్రురాండ్రూరడించిన కొలది అడ్డువేసిన చెరువునీరు కట్టలుదాటి పొంగినట్లు ప్రవహించ సాగింది వెల్లువలైదుఃఖం.

కాలేజీ వార్షికోత్సవపురోజు దగ్గర కొస్తోంది. పనుల్లో నిమగ్నులై యున్నారందరు. ఉదయం టయమవగనే సరోజ చంప ప్రిన్సిపాలు రూము దగ్గర నిలబడ్డారు. ప్రిన్సిపాలుకు చంప నమస్కారం చేసింది. అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ చంప ననుసరించింది సరోజిని. ఆమె ముఖంపై శోకదేవత నృత్యచిహ్నలింకా ఉన్నై అస్ఫుటంగా. జరిగిన సంగతి ప్రిన్సిపాలుకు నివేదించారు. ప్రిన్సిపాలుకు పచ్చివెలక్కాయలాగైంది. తన ఒక్కడితో తేలిపోయేదిగాదీ సమస్య. వాళ్లిద్దరు "రమేష్‌ను వెంటనే కాలేజి నుండి స్వస్తి చెప్పించి, అతని అనుచరులను కనీసం పక్షంరోజులైనా సస్పెండు చేయమని, లేనిచో పరిస్థితులు మరింత క్లిష్టమై విషమరూపం దాల్చగలవని" విద్యార్థినులందరూ అంగీకారాన్ని తెల్పిన కాగితాన్ని ప్రిన్సిపాలు టేబుల్ పైబెట్టారు. ప్రిన్సిపాలుతోచకలేదు. ఇలాంటి ధక్కామొక్కీలెన్నో తన జీవితంలో అనుభవించాడు. నవ్వుతూ "సరే తెలుసుకుంటాను వెళ్లండన్నారు." కాని అలక్ష్యంచేయకుండా సత్వరమే చర్య గైకొనవలసిందని పట్టుబట్టారు. "ఒకపక్షంవాదన విని చర్య తీసుకుంటానని వాగ్దానం చేయటం సముచితం గాదు. ప్రతిపక్షం వాదనకూడ విన్న పిదప దానికి తగు చర్య తీసుకొనుట ఉచితమైన రీతి. లేనిచో అక్రమం, క్రమవిరుద్ధం గూడ." అన్నారు ప్రిన్సిపాలుగారు శాంతంగా. వాస్తవానికి రమేష్ చాల చురుకైనవాడు; మంచివాడు గూడ. కాలేజీలో ప్రథముడు. మంచిభావాలు గల ఇటువంటి విద్యార్థి అవకతవక పనుల్లో తలదూర్చుతాడని తాను అనుకోలేకపోతున్నారు. అలాంటి విద్యార్థి కాదనేది ఆయనకు రూఢిగా తెలుసు. ఏమో నమ్మకంపై విషాన్నైనా అమృతంలా త్రాగించవచ్చు.

మధ్యాహ్నం కమిటీ సభ్యులు, లెక్చరర్లు సమావేశమయ్యారు. వార్షికోత్సవ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించే విధం — వాటి కగు ఖర్చులు మొదలైన చర్చలైన పిదప ప్రిన్సిపాల్ గారు ప్రస్తావనగా రమేష్ ప్రసక్తి తెచ్చారు. ఇంతలోనే మాథమాటిక్స లెక్చరరు లేచి "అతను స్వాంతవస్తుడని - తెలియని విషయాల్ని తెలుసుకోవాలనే ఆసక్తి ఉత్సాహాలు మెండని, అలాంటి విద్యార్థిపై నీచమైన నిందారోపణలు తగవని" అన్నారు. ఇంకో తెలుగు పండిట్ గారు పిలక సర్దుకుంటూ "అతనికి ఇతర విషయాల్లో పాత్ర బాగా ఉంటుందని అంత అల్లరివిద్యార్థి కాలేజీలో లేడని" అన్నారు. అతను వేసే చిక్కు ప్రశ్నలే ఇంత కాకపడి మండిపోడానికి కారణం. ఇలాగే వారివారి కనుగుణంగా నాల్గు ప్రాయాల్ని వెలిబుచ్చారు. [illegible]. అతన్ని కాలేజీ నుండి తీసివేయుట మనే సమస్య మూర్తీభవించియున్న [illegible] బయట పెడుతోంది. సమావేశం స్తబ్ధతదాల్చింది. నిశ్శబ్దం మూ[illegible]ంచింది. "ఉత్సాహంతో ముందడుగువేసి కార్యదీక్షలో సఫలత గాంచుతున్నాడు. తన పని జయప్రదంగా నిర్వహించుకోవాలనే దృఢనిశ్చయంతో అడ్డుమొలకల్ని సమూలంగా పెరికి తన గమ్యానికి మార్గావరోధం లేకుండా సుగమమొనర్చుకుంటున్నాడు. సద్భావం, సమరసం, సమత్వం అతనికి వన్నె దెచ్చినై. అలాంటివాడే తుచ్ఛపనులకొడిగట్టుతాడని

(24-వ పేజీ చూడుడు)

శేషప్రశ్న

(17-వ పేజీ తరువాయి)

నేను విశ్వసించలేకపోతున్నాను. అటు విద్యార్థినులు అబద్ధమాడుతున్నారనడం లేదు. ఇది జరిగిఉండుటమాత్రం తథ్యం. కాని దానిలో రమేష్ పాత్ర ఎంతవరకు అనేదే సమస్య. అయినా త్వరపడి ఏదో ఒక నిర్ణయానికి రావటం మంచిది గాదు." అంటూ ప్రిన్సిపాల్ గారు ముగించారు. ముఖాముఖాలు చూచుకున్న పిదప సభ్యులందరూ వివాదగ్రస్తంగా ఉందిగనుక రమేష్ విషయం తెలుసుకోనవలసిన అవసరం ఉందిగనుక వార్షికోత్సవం అనంతరమని వాయిదా వేశారు. తరువాత ప్రిన్సిపాలుగారు రమేష్‌ను రమ్మని నోటీసు పంపారు. విద్యార్థినుల ముఖాలు సంతోషంతో వికసించినై. తప్పకుండా సత్వరమే తగుచర్య తీసుకుంటారని వాళ్ల ఆశ.

"నీపై తేబడ్డ అభియోగానికి సంజాయిషీ చెప్పవలసిఉంటుంది. మీవలెనే వాళ్ళు గూడ చదువుకునేందుకు వచ్చారు గాని విలాసాలకు, వినోదాలకు రాలేదన్న విషయం గుర్తుంచుకోవాలి. ప్రతిమనిషి ఎదుటివారిని కనీసం మనిషిగానైనా గుర్తించి గౌరవించాలి. కర్తవ్యాన్ని మరిచి తగని పనులుచేయటం విజ్ఞానవంతులలక్షణం గాదు. నీవెలాంటివాడవైనదీ నాకు తెలుసు. బహుశః నీకంటెగూడా నేమో......" అన్నారు మందలింపుగా ప్రిన్సిపాలు గారు. తన కేమీ తెలియదని ఇలాంటి అనవసరవిషయాల్లో కలుగజేసుకునేంత అవసరం, అవకాశాలు నాకు లేవన్నాడు. "సరే నీవే ఆలోచించు ఇదెంతవరకు సమంజసమో? పెళ్లి గావలసినవారు. వాళ్లతల్లిదండ్రుల్ని వదలి సర్వం మేమేనని మాపై భారంవేసి నమ్మివచ్చారు. కాని ఈ దశలోని ఇలాంటి నిందలే భావిజీవిత విఘాతాలై పతనంజెందుట కనువైన మార్గాలౌతవి. మనుష్యుల్ని అగాధంలోకి త్రోసి నిస్సహాయులై విలపిస్తుంటే ఒడ్డున కూర్చుని పరిహసిస్తూ కేరింతలు కొట్టగలమా??? సరే వార్షికోత్సవం జరిగిన మరునాడుదయం కన్పించు." అన్నారు ప్రిన్సిపాలుగారు మందలింపుగా.

వ్యథతో కలతజెందిన సరోజినిహృదయం కాలేజీకి రానిచ్చగించలేదు. అవమానభారంచే క్రుంగిపోయి ముకుళించుపోయింది. అనుక్షణం ప్రతీకారేచ్ఛ - ద్వేషం నరనరాల పాకిపోయి ఆరాటపెడుతున్నై. పొంగులువారే ప్రతిరక్తకణంలోను అస్పష్టమైన ప్రతీకారపు చిహ్నాలుఖిలితమై పరుగులిడుతోన్నై. కాలేజీ వార్షికోత్సవం జరుగుతోంది. నిర్విఘ్నంగా, జయప్రదంగా నిర్వహించారు. డ్రామాలు, పాటలు, నృత్యాలు అన్నివిధాలా పట్టణ ప్రజల విద్యార్థుల హృదయాల్ని రంజింపజేసి చూరగొన్నారు. సాయంకాలం కాలేజి హాలులో ప్రత్యేకంగా విద్యార్థులు, లెక్చరర్లును సమావేశం జరుపుతున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం కాలేజి అభివృద్ధి విద్యావృద్ధిలో లోటుపాట్లు వీటన్నిటిని గురించి ప్రిన్సిపాలుగారు విశదంగా సవిమర్శతో గూడిన సుదీర్ఘోపన్యాసంతో విద్యార్థులకు, లెక్చరర్లకు చక్కని సందేశాన్ని సలహాలూ పేణా ఇచ్చారు. ఆదర్శంగా చదువులో ముందడుగు వేస్తున్న రమేష్ని అందరకూ పరిచయం చేశారు. హాలంతా కోలాహలంతో నిండిపోయింది. ముగ్ధులై వింటున్నారందరు. శరత్ కాలపు సూర్యుడు చలిగాలి ప్రియురాలి కౌగిలికై వేగిరపడుతున్నాడు.

కొందరు విద్యార్థినులు సమధికోత్సాహంతో ప్రిన్సిపాలుగారి ఉపన్యాసాన్ని నిశ్శబ్దంగా వింటున్నారు. కాని విద్యార్థినులందరూ పాల్గొనలేక పోయారాత్మాభిమానంతో. నిర్లిప్తత నైరాశ్యతలు ఆవరించినై. ప్రక్కనేఉన్న లేడీస్ వైటింగ్ రూము మాత్రం గాజుల కలకలంతో ప్రతిధ్వనిస్తోంది. సంజ చీకట్లు వెలుగుతో ఘోరయు

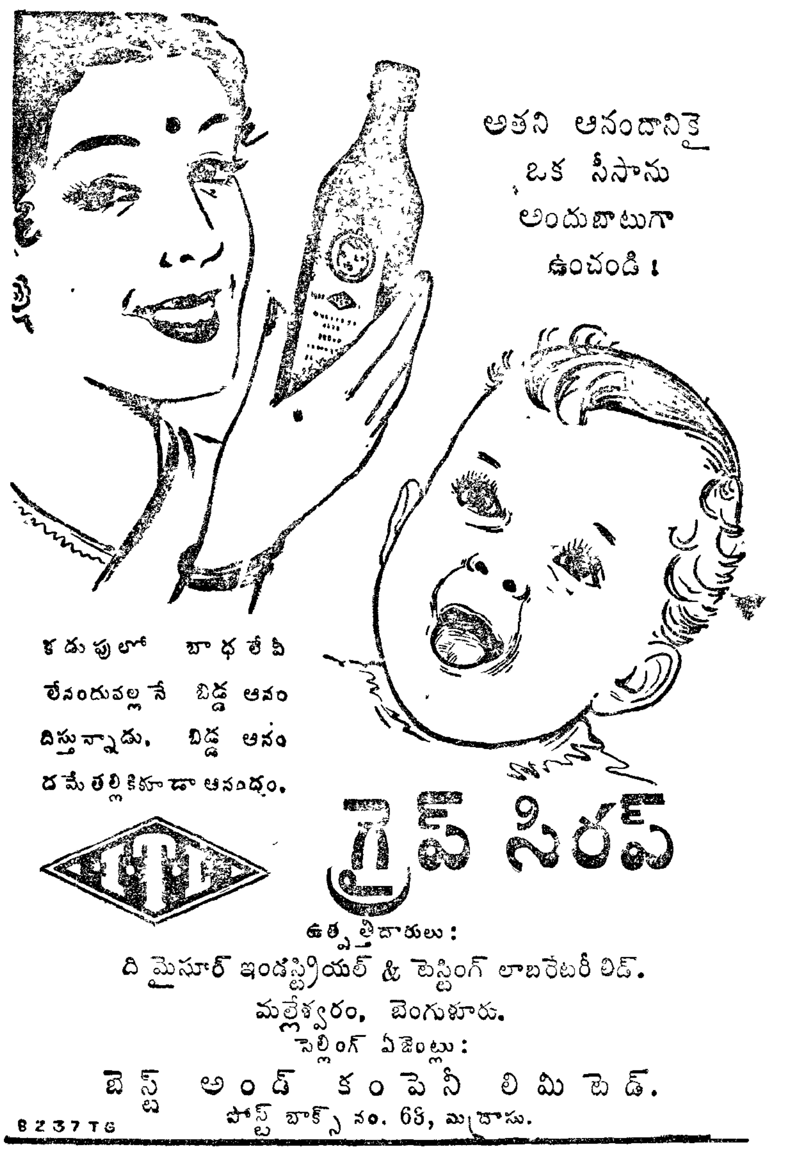

ఫిలింవిచారణ సంఘునివేదిక

ఎన్నో మాసాలపాటు ఎన్నో చోట్లకు వెళ్ళి ఎంతోమందిని కలుసుకుని ఎన్నోసార్లు సమావేశాలు జరిపి ఫిలిం విచారణసంఘం ప్రభుత్వానికి ఒక నివేదిక సమర్పించింది. ఇది జరిగి చాలా వారాలయింది. ఇంకా ఈ భామ వేషం తెర తొలగించుకుని ప్రేక్షకుల ఎదుట పడలేదు. ప్రభుత్వం ఈ నివేదికలోని శిఫార్సులను అమలు జరిపితే దేశీయ సినిమా పరిశ్రమలో గొప్ప పరివర్తనా, విప్లవమూ కలుగుతుందని మాత్రం ఫిలిం విచారణ సంఘాధ్యక్షుడు ఎస్. కే. పాటిల్ పత్రికా విలేఖరులతో అనిఉన్నాడు.

ఇప్పుడు తెరవెనుకనుంచి నివేదికగురించి కొన్ని వివరాలు కొత్తవి తెలుస్తున్నాయి.

చట్టరీత్యా ఫిల్ము వ్యవహారమండలి ఒకటి ఏర్పరచాలని నివేదికలో శిఫార్సు జరిగిందట. ఈ మండలి కర్తవ్యాలేవంటే [illegible]లనచిత్రపరిశ్రమను క్రమబద్ధం చెయ్యటమూ, చిత్రనిర్మాణ చిత్రప్రదర్శనలను గురించి కేంద్రరాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సలహాలివ్వటమూనూ. ఇందులో సినిమా పరిశ్రమలో పాల్గొనే వివిధవర్గాలవారికి ప్రాతినిధ్యం ఉండాలన్నారు. ఈ మండలి ప్రొడక్షన్‌కోడ్ అమలుచేసే పనినీ, సెన్సారు బోర్డు పనినీ తానే నిర్వహిస్తూ చిత్రనిర్మాణం, చిత్రప్రదర్శనం, డిస్ట్రిబ్యూషన్ మొదలైనవాటిని గురించి చూడడానికి వర్గాలను ఏర్పాటు చేయాలట.

ఈ ఏర్పాట్లన్నీ ప్రభుత్వఖర్చును ఏ విధంగా వృద్ధిచేసేదీ ఊహించటం సులభమే గాని చిత్రనిర్మాణాన్ని ఎట్లా క్రమబద్ధం చేసేదీ ఊహించటం సులభం కాదు. [illegible]వాలంటే ప్రభుత్వం సినిమా పరిశ్రమకు తోడ్పడలేదని కాదు. ప్రభుత్వం చిత్రనిర్మాతలకు ధనసహాయం చేసి చిత్రాలు తీయించవచ్చు. కాని గొప్ప చిత్రనిర్మాత అయిఉండి చిత్రాలు తీసే పెట్టుబడి లేకపోయిన నిర్మాతలు చాలా అరుదు. బాగా లాభాలు గడించగల చిత్రాలు తీసేవారికి పెట్టుబడిదార్లలో చాలా పలుకుబడి ఉంటున్నది. చిత్రనిర్మాణానికి అవసరమైన పెట్టుబడి దేశంలో లేదనుకోవటానికి కూడా ఆధారం లేదు. నెలనెలా కొత్త చిత్రాలు తీసేవారు ముందుకు వస్తూనే ఉన్నారు. తెలుగు దేశంలోనే ఏడాదికి అయిదారు చిత్రాలకు తక్కువ లేకుండా దివాలా తీస్తున్నాయి. వీటిమీద ఏటా ఏ 20 లక్షలో దుర్వ్యయం అవుతూనే ఉన్నది. లాభాలు గడించేవారు మళ్లీ చిత్రాలు తీయటానికి కొత్త పెట్టుబడి అవసరం లేదుగాని ఈ 20 లక్షలూ ఏ ఏడాదికా ఏడాది కొత్త పెట్టుబడే అనుకోవాలి.

గడచిన 20 ఏళ్లలో భారతీయ ఫిలిం పరిశ్రమ ఎటువంటి ప్రభుత్వ సహాయం అవసరం లేకుండానే పెద్ద పరిశ్రమగా అభివృద్ధి అయింది. ఇంకా అభివృద్ధి అవుతున్నది. ఒకవంక అభివృద్ధిచెందే పరిశ్రమను ఇంకా అభివృద్ధి చేయాలంటే ఈ పరిశ్రమకుగల అంతరాయాలేమున్నాయో వివరించి వాటిని ఈ మండలులూ, వర్గాలూ ఏ విధంగా నివారణచేస్తాయో నిర్ణయించాలి. లేనిపక్షాన ప్రభుత్వజోక్యం పాక్షిక విధానాలకు దారితీయవచ్చు. సినిమా పరిశ్రమ ప్రస్తుతం మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా రాష్ట్రాలలో మాత్రమే కేంద్రీకరించుకుని ఉన్నదనీ, ఒక భాషలో తీసే చిత్రాల ప్రమాణాలు గాని మార్కెటుగాని మరొక భాషలో తీసేవాటికి ఉండదనీ గుర్తించుకోవాలి. మద్రాసురాష్ట్రంలో తయారయే తెలుగు తమిళ చిత్రాలకే ఈ వ్యత్యాసమున్నది. తమిళదేశంలో ఉన్న నగరాలు తెలుగుదేశంలో లేకపోవటంచేత ఒకమాదిరి తమిళచిత్రాలు తమ సొమ్ము తాము తెచ్చుకుంటుంటే ఎంతో మంచి తెలుగుచిత్రాలు తప్ప ఆ పని చెయ్యలేకుండా ఉన్నాయి. అటువంటి పరిశ్రమపై కేంద్రానికి అంతులేని అధికారాలిచ్చి ప్రతి విషయంలోనూ పరిశ్రమ కంతటికీ ఒకే ప్రమాణాలు నెలకొల్పటంవల్ల స్థానిక పరిశ్రమలకూ, నిర్మాతలకూ నష్టం ఉండవచ్చు.

చిత్రపరిశ్రమకు ప్రొడక్షన్‌కోడ్ ఉండాలన్నారు. ఇది సబబైనదే. అమెరికా చిత్రనిర్మాణంలో ఈ విధమైన కోడ్ చాలా ఉపయుక్తమైన పాత్ర నిర్వహించి ఉన్నది. ప్రొడక్షన్ కోడ్ ఉండి ఫిలిం సెన్సారింగు ఉన్నప్పుడు స్క్రిప్టులను ముందుగా తణిఖీకి పెట్టవలసిన అగత్యం ఏమిటో తెలియదు. ముందుగా స్క్రిప్టులు సమర్పించటంలో చాలా చిక్కులుండవచ్చు. చాలామంది నిర్మాతలు స్క్రిప్టును మార్చుకుంటూపోతారు. కొందరు తమ స్క్రిప్టులు బయట పెట్టటానికి ఒప్పుకోరు. వారి భయాలకు ఆధారాలు లేకపోలేదుకూడాను.

అన్నిటికన్న గమనించదగిన శిఫార్సు ఫిల్ముల పొడవుపై నిర్బంధం అవసరం లేదన్నది. ఈ నిర్ణయాన్ని సమర్థిస్తూ విచారణ సంఘంవారు చెప్పిన కారణాలన్నీ కిందటేడు జెమినీ అధిపతి వాసన్ చెప్పినవే. ఆయనవాదనలను విచారణసంఘంవారు పూర్తిగా ఆమోదించడం ఆశ్చర్యకరం. ఎందుకంటే వాటిలో కొన్ని కేవలం ఊహాజనితాలు. ఈ కిందివి అటువంటివి. "చిత్రాల పొడవు పరిమితం చెయ్యడంవల్ల వాటి నాణ్యత పెరగదు. ఖర్చులు తరగవు. ముడిఫిలిం వాడకంలో తరుగుదల ఉండదు."

ఇవి మూడూ అబద్ధాలే. మనం ప్రతి ఏడూ ఎన్ని చిత్రాలు చూసి అందులో కొన్నిభాగాలు కత్తిరించివేస్తే కథలో కొంత వడికలిగి అంతగా విసుగెత్తేది కాదనుకోలేదు. చిత్రాలు దీర్ఘంగా ఉండాలన్నదానికి ఇతర ఆధారాలుంటే ఉండవచ్చుగాని ఇప్పుడు పొడవుగాఉన్న చిత్రాలలోనుంచి కొన్నిభాగాలు తీసేస్తే అవి బాగుపడవనుకోవటం కేవలమూ అసత్యం. హిందీ చిత్రాలమాట ఏమైనా దక్షిణాది చిత్రాలనుగురించి ఈ ముక్క ఎవరూ నమ్మరు.

చిత్రానికయ్యే ఖర్చులకూ చిత్రం పొడవుకూ సంబంధంలేదని వాసన్‌గారి వాదం. పదహారువేల అడుగుల చిత్రానికి ఒకరు వాడిన ఫిలింకన్నా మరొకరు 20 వేల అడుగుల చిత్రానికి తక్కువ ముడిఫిలిం వాడవచ్చు. మొదటి ఫిలిం 100 కాల్‌షీట్స్‌తో పూర్తిఅయితే రెండవది 80 కాల్‌షీట్స్‌తో పూర్తికావచ్చు. ఇది ఎవరూ కాదనరు. కాని ఒకే కథతో ఒకే ప్రొడ్యూసరు 16 వేల అడుగుల చిత్రానికి అంచనాలు వెయ్యటంలోనూ 20 వేల అడుగుల చిత్రానికి అంచనాలు వెయ్యటంలోనూ తేడా ఉండదంటే ఎవరు నమ్మగలరు? చిత్రనిర్మాతలు తాము షూట్ చేసి నెగటివ్ ఎడిట్ చేసిన తరవాత ఎంత అయేదీ బొత్తిగా అంచనా కట్టలేకపోతే వాళ్లు పరమ అసమర్థులనుకోవాలి. ఒకవేళ నెగటివ్‌లో గాని సౌండ్‌లో గాని, ల్‌షీట్స్

ద్ధంజేసి ఘనవిజయాన్ని సాధించినై. కదనరంగమైన సంధ్యాకాశం రక్తంలా ఎర్రనైంది. సంధ్యాకాశం లాగుంది సరోజిని మోము. సమావేశం ముగియాక ముందే రమేష్‌రాముకు బయలుదేరాడు రెండురోజుల నుంచి నిద్రలేమిచే బడలికవల్ల. అడను జూచి సరోజిని చంపభుజంపై చేయూతగా నిల్పి రాముదగ్గరకు రాగనే ఫెళ్లున చెంపపై చాచి కొట్టింది. మీటింగు హాలులోనుంచి కరతాళధ్వనులు విన్పిస్తోన్నై. గిర్రున నీళ్లుతిరిగినై ఇద్దరికళ్లలోను. ఆనంద బాష్పాలో అవమాన........

★